ANUNŢURI

• **Grupul psaltic Sf. Ioan Damaschin** s-a întors acum o săptămână din Muntenegru cu laurii locului întâi. Ei au fost singurul cor din România care a participat la Concursul Internaţional de Muzică ”Horova”, unde au interpretat 5 cântări, au avut 3 concerte şi au dat răspunsurile la Sf. Liturghie. Slavă lui Dumnezeu pentru cinstea făcută arădenilor!

ŞTIRI

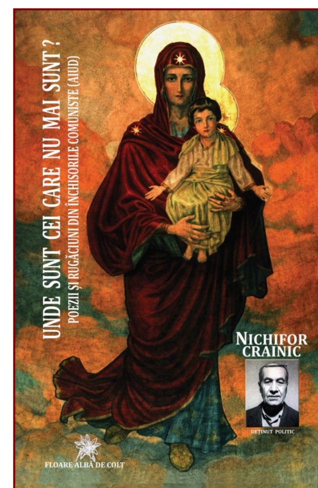
• Săptămâna care a trecut a fost una plină de încercări pentru cei aproape **800 de pelerini români din Ţara Sfântă.** Prinşi în mijlocul conflictului armat de acolo, ei s-au întors înainte de finalul pelerinajelor în ţară, Patriarhia Română depunând efortul pentru a asigura cursele aeriene. Patriarhia a anunţat că toate pelerinajele în Ţara Sfântă programate în următoarea perioadă vor fi suspendate şi amânate până la restabilirea condiţiilor depline de siguranţă pe teritoriul statului Israel. (sursa*: basilica.ro*)

• **Arhimandritul Zaharia Zaharou** de la Mănăstirea „Sf. Ioan Botezătorul” din Essex, Anglia, va susţine miercuri, 18 octombrie, începând cu ora 18:00 la Teatrul de Artă din Deva, o conferinţă intitulată „Akedia lumii şi trezvia ucenicilor lui Hristos”. (sursa*: basilica.ro*)

• **Corul Seminarului Teologic Ortodox din Arad** s-a calificat la faza naţională a Festivalului-Concurs „Lăudaţi pe Domnul”, destinat în acest an corurilor psaltice ale Seminariilor şi Liceelor Teologice din cuprinsul Patriarhiei Române. Munca pr. prof. Gabriel Streulea şi diac. Marius Lăscoiu dă roade. (sursa*: arhiepiscopiaaradului.ro*)

• „Istoria Evreilor. Holocaustul” a devenit disciplină obligatorie. Alături de aceasta, „**Istoria comunismului din România**” va deveni din anul 2025 şi ea **materie obligatorie la liceu**, iar „Istoria, robia şi deportarea romilor”, ca disciplină şcolară modulară opţională pentru învăţământul gimnazial şi liceal. (sursa*: basilica.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

UNDE SUNT CEI CARE NU MAI SUNT? POEZII şI RUGĂCIUNI DIN ÎNCHISORILE COMUNISTE (AIUD)
Nichifor Crainic

„În lunile de vară, camerele care dau spre şosea devin, la Gherla, iad curat... Cu Sile Cătălinoiu, învăţ Potirul lui Crainic... Învăţarea pe dinafară a poeziilor este cea mai plăcută şi mai neostoită distracţie a vieţii de închisoare. Fericiţi cei ce ştiu poezii.” (Nicolae STEINHARDT)
„Din anii închisorii datează poemele ce-l vor fixa cu adevărat pe Nichifor Crainic în istoria literară a viitorului [...] care au fost învăţate pe dinafară şi transmise din celulă în celulă, ajutând oamenii să trăiască, îndeplinind astfel funcţia supremă a poeziei.” (Monica LOVINESCU)

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Numărul 33 (CXLVI) 15 octombrie 2023

Sfinţii săptămânii

D 15 - DUMINICA A 21-A DUPĂ RUSALII (Pilda Semănătorului; Sf. Părinţi de la Sinodul VII Ecumenic); Sf. Sf. Mc. Luchian

L 16 - Sf. Mc. Longhin Sutaşul şi cei cu dânsul; Sf. Cuv. Gall, luminătorul Elveţiei

M 17 - Sf. Prooroc Osea; Sf. Cosma şi Damian, doctori fără de arginţi din Arabia; Sf. şi Dreptul Lazăr - aducerea moaştelor

Mi 18 - Sf. Ap. şi Evanghelist Luca - ULEI
Ieroschim. Paisie Olaru (1990)

J 19 - Sf. Prooroc Ioil; Sf. Mc. Uar şi cei cu dânsul; Sf. Cuv. Ioan de Rila- mutarea moaştelor

V 20 - Sf. Mare Mc. Artemie; Sf. Cuv. Gherasim cel Nou din Chefalonia; Sf. Cuv. Matroana din Hios
Mărturisitor Episcop Nicolae Popovici (1960)

S 21 - Sf. Mărturisitori Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara şi Oprea Nicolae; Sf. Mc. Moise Măcinic şi Ioan din Galeş; Sf. Cuv. Ilarion cel Mare

Pr. Dumitru Stăniloae

Cum să-L CUNOAŞTEM pe Dumnezeu

> ***E o cunoaştere palpitantă, dureroasă, bucuroasă, care trezeşte în fiinţa noastră responsabilitatea şi încălzeşte rugăciunea, şi are o face să se strângă mai mult lângă Dumnezeu .***

Pe Dumnezeu Îl poate cunoaşte fiecare credincios, nu doar teologii sau pustnicii rugători, în acţiunea Lui providenţială prin care este condus **în împrejurările particulare ale vieţii sale**, uneori hărăzindu-i-se bunuri, alteori fiind privat în mod pedagogic de ele. Acest mod de conducere îl numeşte Sf. Maxim Mărturisitorul *conducere prin judecată*.

Fiecare cunoaşte pe Dumnezeu prin apelul ce-l face Acesta la el, punându-l în diferite împrejurări, în contact cu diferiţi oameni care-i solicită

împlinirea unor datorii, care-i pun răbdarea la grele încercări. Fiecare Îl cunoaşte în mustrările conştiinţei pentru relele săvârşite. În sfârşit, Îl cunoaşte în necazurile, în insuccesele mai trecătoare sau mai îndelungate, în bolile proprii sau ale celor apropiaţi, ca urmări ale unor rele săvârşite sau ca mijloace de desăvârşire morală, de întărire spirituală, dar şi în ajutorul ce-l primeşte de la El în biruirea lor şi a altor piedici şi greutăţi ce-i stau în cale.

E o cunoaştere care ajută la conducerea fiecărui om pe **un drum propriu de desăvârşire**.

E o cunoaştere palpitantă, dureroasă, bucuroasă, care trezeşte în fiinţa noastră responsabilitatea şi încălzeşte rugăciunea, şi are o face să se strângă mai mult lângă Dumnezeu.

În această cunoaştere **omul trăieşte un raport de intimitate particulară cu Dumnezeu**. Nu Îl mai vede doar ca pe Creatorul şi Proniatorul a toate sau ca Misterul ce se face vădit. Ci Îl cunosc în grija Lui specială faţă de mine, în raportul Lui intim cu mine, în istoria relaţiilor Lui cu mine, în planul lui în care mă conduce special pe mine spre ţinta comună, prin durerile şi direcţiile particulare pe care mi le adresează mie în viaţă.

Desigur, această relaţie specială nu mă scoate din solidaritatea cu alţii, din obligaţiile faţă de alţii, de familie, de naţiune, de locul şi timpul meu, dar mi Se face cunoscut în apelurile ce mi le face în mod special mie, pentru a mă stimula la împlinirea datoriilor.

Împrejurările deosebite din viaţa noastră se înfig ca nişte cuie în fiinţa noastră şi ne împing la rugăciune mai simţită. Iar *în cursul rugăciunii de acest fel, prezenţa lui Dumnezeu ni se face şi mai evidentă*. Starea de rugăciune e o stare de sesizare, printr-o accentuată sensibilitate, a lui Dumnezeu, ca un Tu prezent. Tocmai din acest motiv, în rugăciune Îi vorbim direct, câtă vreme în cugetare credinciosul se simte singur, în afara unei relaţii directe cu Dumnezeu.

În starea aceasta de relaţie directă cu Dumnezeu, puterea Lui se simte şi ea direct. Mai ales când cel care Îi cere ajutorul are conştiinţa că acest ajutor nu-i mai poate veni decât de la El. „Nimic nu alungă atât de mult nepăsarea şi moleşeala care durerea şi necazul care adună cugetul din toate părţile şi-l întoarce la Dumnezeu" (Sf. Ioan Gură de Aur).

De cele mai multe ori dificultăţile se ivesc în viaţa noastră pentru că am uitat să vedem, în toate cele ce avem, darurile lui Dumnezeu, şi, drept urmare, **să le folosim şi noi ca daruri faţă de alţii**. Căci Dumnezeu vrea să ne facă şi pe noi dăruitori ai darurilor Sale, ca să creştem în iubirea faţă de alţii făcând aceasta. În fiecare sărac şi asuprit şi bolnav ne întâmpină Hristos. În toate Se coboară Dumnezeu la noi şi ni Se face cunoscut.

Dumnezeu cel simplu Se coboară la noi în toate situaţiile şi formele vieţii noastre şi se lasă tot mai cunoscut pe măsura iubirii noastre faţă de El şi de semeni. Dar, cunoscut prin acestea, taina Lui rămâne totuşi mai presus de înţelegere.

Versuri

Sub specie aeternitatis

Nichifor Crainic

O suflete, tu pari vulturul
Robit din libertatea firii:
Te cheamă prin zăbrele-azurul
Spre haosul nemărginirii.

Coborâtor din veşnicie
În tine cerurile cern
Îndepărtata nostalgie
A infinitului etern.

Iar gândul tău, în căutarea
Obârşiei, fără de spaţiu,
Se varsă-n timp ca răsfirarea
Unui parfum subtil în spaţiu.

Uşor îl leagănă eterul
Din veac în veac, din zare-n zare,
Tot mai spre sine-absoarbe cerul
Fluidul lui fără hotare.

Ţi-adoarme chinurile-n rană
Şi te mângâie-albastrul cer
Să-nduri durerea pământeană,
Cerescule prizonier.

Dar când ghirlănzile de astre
Aprinse-n goluri de repaos
Le-or prăbuşi pe toate-n haos
Proorocitele dezastre,

Şi-or stinge ultimul luceafăr
În spulberate sumedenii,
Tu vei pluti măreţ şi teafăr
Peste milenii de milenii.

Poezia creştină

DUMNEZEU şi SUFLETUL
în poezia lui Nichifor Crainic

Pr. Ilarion Felea

Cuvintele de mai jos au fost scrise părintele Felea în 1937, când poezia lui Crainic nu ajunsese la maturitatea şi apogeul date de anii de temniţă. Însă versurile de până atunci anunţau desăvârşirea poemelor postbelice. Se vede că părintele Felea zăbovise de multe ori peste filele unor volume precum: *Darurile pământului, Cântecele patriei* sau *Ţara de peste veac*. Iată aprecierile sale.

Nichifor Crainic în faţa Academiei Române

Cel mai autentic poet al României contemporane este Nichifor Crainic. Niciun alt poet ca domnia sa nu a îngemănat cu mai multă măiestrie sufletul glorios al trecutului strămoşesc, cu aspiraţiile vii ale sufletului românesc de azi. Tradiţiunea credinţei ortodoxe, harul dragostei creştine, nostalgia luminii cereşti şi dulcea îndrăgire a gliei natale, sunt punctele cardinale pe care e clădit grandiosul edificiu al operei sale poetice.

Nu fără îndreptăţire s-a spus că **Nichifor Crainic a adus pe Iisus în poezia ţării româneşti.** De fapt, niciun alt uns al muzelor nu a îmbrăcat cu mai multă căldură problema armoniei poetice dintre Evanghelia Mântuitorului Hristos şi viaţa poporului român, cu întreg cadrul ei istoric şi geografic.

Întâiul gând, întâiul dor, întâiul cânt îl închină poetul puterii creatoare a pământului, care rodeşte prin blagoslovenia Domnului (*Prinos*). Poarta prin care intră poetul în sanctuarul poeziei este închinarea la Dumnezeu: *Întâiul gând ţi se cuvine ţie,/ Putere creatoare,/ Tu care faci din patimi poezie.*

În trecutul românesc, Dumnezeu era Stăpânul ţării. În contrast cu timpul nostru, mai demult Dumnezeu Se răsfrângea în toate lucrurile şi ocrotea întreaga viaţă a omului. În veacul nostru, Dumnezeu e *Călătorul* ce nu poate afla odihnă în casele oamenilor: *Eşti osândit, o, Doamne, să rătăceşti mereu/ Şi pragul meu, smeritul, să nu mi-l poţi atinge/ Că inima-mi Te roagă, dar mintea Te respinge.*

Cauza depărtării oamenilor de Dumnezeu e zăvodul raţiunii, ce stă la poarta inimii... *şi mârâie rânjind/Cu colţi ca nişte ţurţuri de gheaţă, scârţâind,/ Sfărâmă argumente de oase – împotrivă-ţi...*

Profund mişcătoare e *Rugăciunea*. Aici mărturiseşte poetul cu mai multă putere neclintita sa atârnare de Dumnezeu: *Sub stele, Doamne, şi cu pământul frate/ Plutesc peste genuni nemăsurate.../ Şi, doi o spaimă, izbucnim deodată/ Spre soare el, şi eu spre Tine, Tată.*

Sunt candelă sub bolţile divine –/ În haos spânzur, dar atârn de Tine. Nici că se poate o viziune mai desăvârşită a omului ce se anină de Dumnezeu prin puterea rugăciunii.

Prin grânele pământului românesc, poetul caută urmele lui Iisus să le sărute şi să-I asculte graiurile sfinte: *Că vorba Ta era mai dulce/ ca rodiile din Edom/ Şi-nomenea dumnezeirea/ şi-ndumnezeia pe om.*

Credinţa în suflet şi setea de nemurire este o veche moştenire. O avem de la tracii străbuni. La masa vieţii lor, tracii beau lumină de aur şi închinau în cinstea sufletului viu şi veşnic: *În boabe de stele lumina e vin./ Şi dacă pământul e slut şi orb,/ Din vinul luminii mi-e sete să sorb./ Prieteni, eu pentru suflet închin.* (*Cântec tracic*)

Ce-i sufletul şi care-i destinul lui ne-o spune poetul impresionant de frumos în poezia *Sub specie aeternitatis* (am reprodus întregul poem în pag. 2 a foii MaxiMina).

Aceasta e concepţia poetului Nichifor Crainic despre suflet şi Dumnezeu. Este o viziune artistică cuceritoare integral creştină, ortodoxă, sfinţită cu agheasma credinţei ce alcătuieşte tradiţiunea seculară a poporului român. Pe cât de limpede, pe atât de înălţătoare. Optimismul ei cucereşte şi zideşte caractere nobile. E cea mai sănătoasă concepţie poetică, religioasă şi morală, ce o putem pune la temelia vieţii şi culturii româneşti.

Părintele SERAFIM ROSE,
așa cum l-am cunoscut (2)

Mary Mansour

Când am ajuns la Platina, mi-am dat seama că, în sfârșit, călcam pe pământ tare, iar nu pe nisipuri mișcătoare. Aveam de acum o călăuză sigură și pornisem pe calea mântuirii. Ascultările, chiar și pentru cei ce erau în vizită la mănăstire, alternau cu prezența obligatorie la slujbe, dar totul era rânduit ca în timp ce unii munceau, ceilalți se rugau și invers.

La slujbe, nu se cânta decât la Heruvic și la Prefacere, în rest toate erau rostite de preot și de strană. Erau dăți în care Părintele Serafim nu slujea la Vecernie sau Utrenie, ci participa din strană. Atunci noi ne retrăgeam în partea opusă.

Părintele iubea slujbele și slujea într-un chip firesc, fără niciun strop de emfază în gesturi sau tonul vocii. Predicile sau erau scurte și întotdeauna ţinteau concretul din vieţile noastre.

În timpul Postului Mare, Părintele stătea în strană la citirea Canonului din timpul primelor zile întrucât știa slavona perfect. Pe atunci nu era încă tradus Canonul în engleză, iar Păr. Serafim îl traducea pe loc din cartea în slavonă, cântând în limba sa, iar noi, ceilalți, repetam după el. **Avea un glas plăcut** de tenor, iar Deniile din Săptămâna mare ne-au rămas în chip deosebit în inimă și datorită felului în care le cânta. „Cămara Ta, Mântuitorule...”, prin glasul Părintelui Serafim, transmitea starea de profundă plângere și negrăit dor a lui Adam, stând în afara ușilor Raiului.

Una dintre cântările preferate ale sale era: *„Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat Trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-L și cu miresme, în mormânt nou îngropându-L, L-a pus.”* În ultimele zile din viața sa, noi, cei câțiva fii duhovnicești care îl vegheam la spital, am început să cântăm acest tropar. Și deodată, deși nu mai era conștient, din ochii săi au început să curgă lacrimi...

O vreme m-am mutat lângă mănăstire, locuind într-o baracă de lemn, ridicată pentru pelerini. Stăteam în singurătate și rugăciune, așa cum primisem binecuvântare de la Părintele Serafim. Din când în când venea el însuși cu un coș încărcat cu alimente. Ca să știu că este pe aproape, începea să cânte ușor. Considera că felul rușilor de a cânta este mai apropiat de sufletul occidentalilor decât muzica bizantină.

Una dintre perioadele pe care le iubea cel mai mult din cursul anului liturgic era prima săptămână a Postului

Mare. Conversațiile erau reduse la strictul necesar, se scoteau covoarele din biserică. El însuși servea celorlalți puține fructe uscate, la unica masă din zi.

De multe ori, în timp ce eram cu toții la trapeză, Părintele Serafim lua o cartea de Dogmatică rusească și ne traducea direct, punctând diferențele față de catolicism sau protestantism. Avea un ton de mărturisire, dar niciodată de atac sau de acuzație, ton pe care l-a păstrat în toate scrierile sale. **Nu iubea originalitatea**, ci mereu făcea referire la Sf. Părinți, a căror învățătură o asimilase în chip profund prin citire și prin legătura cu Sf. Ioan Maximovici. Aceasta se referă și la nevoințele sale monahale. Întotdeauna urma pilda pustnicilor, în special Sf. Părinți ai Optinei pe care îi iubea cu toată inima (își numise chilia „Optina”). Considera că părinții din veacul al XIX-lea și din cele dinainte erau de un cu totul alt calibru duhovnicesc, în stare să ajungă la o smerenie pe care noi, intelectualii secolului XX, nu o puteam atinge.

Părintele Serafim considera că noi **trăim vremuri de puternică imaturitate duhovnicească** și nu merităm să avem părinți precum cei din vechime. Însă ne sfătuia să citim mult din scrierile lor (încercând să ne alcătuim o bibliotecă patristică), căci ne vor fi de mare folos. Ne recomanda cărțile Sfinților: Nicodim Aghioritul, Ignatie Briancianinov, Macarie al Optinei și Teofan Zăvorâtul. Spunea că citindu-le, sufletul și mintea ni se vor ascuți, astfel că vom fi în stare să înțelegem care sunt înșelările acestui veac.

(*va urma*)

Noii mucenici

Sfânta Nouă Muceniță ZLATA,
fecioara cea frumoasă

Noua Muceniță Zlata (Hrisi), acest „vas de aur al fecioriei și mireasă neprihănită a lui Hristos” (căci Zlata înseamnă „aur” în limba slavonă), s-a născut în satul Slatina, eparhia meglenilor aflată la granița dintre Bulgaria și Serbia, vreme în care Bulgaria era sub jugul turcesc. Aceasta a fost de neam meglenoromân. Meglenia se afla în timpul pătimirii sale sub jurisdicție bisericească bulgărească – de aici evlavia poporului bulgar pentru aceasta sfântă, considerata bulgăroaică. Meglenoromânii o socotesc ca pe una de-a lor, la fel și aromânii.

Încă din tinerețe Zlata a dezvăluit un caracter puternic, credință nestrămutată în Hristos, frumusețe și neprihănire. Însă unul din turci și-a rănit inima cu frumusețea ei deosebită și a răpit-o la casa lui pe când ea aduna lemne, încercând de mai multe ori să o seducă și să o convingă să treacă la islamism. Nereușind cu vorba, turcul a trecut la amenințări cu tortura.

Sfânta muceniță nu s-a înfricoșat de aceste amenințări, mărturisind cu tărie că nu va renunța la Hristos, indiferent de chinurile ce i se pregăteau.

- *Cred doar în Domnul Iisus Hristos și de El nu mă voi lepăda chiar dacă voi fi tăiată în bucăți*! a răspuns ea.

Turcul a hotărât să folosească atunci felurite vicleșuguri. Zlata era înconjurată de turcoaice care încercau să o plece pe ea spre cele dorite. Cadânele închipuiau înaintea Zlatei felurite tablouri de viață despre belșugul care ar fi curs spre ea daca s-ar fi făcut mahomedană. Însă nici aceasta încercare nu a avut izbândă.

Apoi, timp de șase luni păgânii agareni au încercat să o facă pe Zlata să le accepte religia, dar în zadar, ea a rămas neclintită în credința sa. După aceste încercări, ei au încercat să o forțeze folosindu-i pe părinții și su-

rorile ei, amenințând că dacă nu o vor convinge ei să renunțe la Hristos, o vor omorî, iar pe ei îi vor chinui.

Părinții și surorile sale au început a plânge amar și a o ruga să se lepede de Hristos „măcar de formă” ca să scape de chinuri și moarte:

- *Scumpă fiică* - îi spuneau mama și tatăl ei -, *fie-ți milă de noi, căci altfel vom pieri cu moarte cumplită! Învoiește-te să primești voia agăi; Dumnezeu este nespus de milostiv, El vede că tu ești silită să faci aceasta și-ți va ierta acest păcat!*

Greu i-a fost Sfintei Zlata și i s-au întunecat ochii la aceste cuvinte: destrămarea familiei, pieirea celor dragi ai ei, părinți și surori - cu adevărat acesta e lucru destul de greu. Ea însă le-a răspuns:

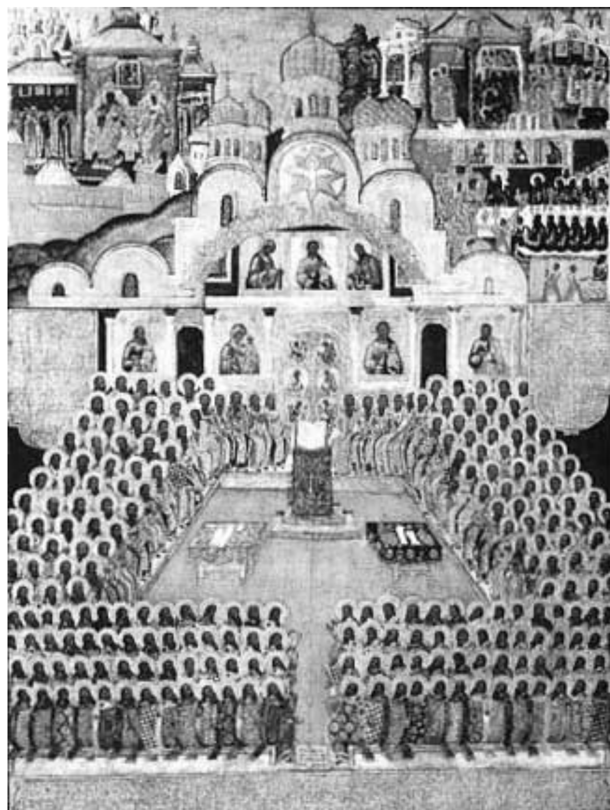
- Dacă mă ispitiți să mă lepăd de Hristos, nu mai sunteți familia mea. În schimb am pe Domnul Iisus Hristos ca tată și pe Maica Domnului ca mamă, iar sfinții îmi sunt frați și surori!

Văzând musulmanii că nu îi pot slăbi credința, au chinuit-o timp de trei luni, bătând-o cu bâtele. Apoi, au jupuit fâșii de piele de pe trupul ei, înroșind pământul cu sângele său și mai pe urmă au înroșit un fier în foc și i l-au băgat prin urechi.

În apropiere de locul unde suferea ea se afla părintele ei duhovnicesc, ieromonahul Timotei de la Mănăstirea Stavronikita din Muntele Athos. Ea i-a trimis vorbă să se roage pentru ea ca să aibă putere să îndure mucenicia până la capăt. Duhovnicul ei a fost cel care a păstrat însemnări despre suferințele sfintei.

În cele din urmă, musulmanii furioși că au fost învinși de o femeie, au legat-o de un copac și au tăiat-o în bucăți cu cuțitele. Sufletul ei curat a fost luat la Domnul, Care a răsplătit-o cu două cununi: una a fecioriei și cealaltă a muceniciei. Niște creștini au adunat sfintele moaște și le-au îngropat în taină, cu mare evlavie. Sf. Zlata a suferit pentru Hristos în anul 1795, la 13 octombrie. Ea este la mare evlavie printre credincioșii ortodocși din Balcani.

SINOADELE ECUMENICE
7. Niceea

Disputele teologice privitoare la Persoana lui Iisus Hristos nu s-au încheiat cu Sinodul VI Ecumenic din anul 681, ci au continuat în secolele VIII și IX. De aceastã dată controversele au luat proporții în jurul subiectului reprezentării iconice a lui Hristos, în primul rând, și a Maicii Domnului și sfinților în plan secund.

În anul 726, Leon Isaurul, profitând de popularitatea sa de războinic viteaz, a publicat un **edict împotriva sfintelor icoane** (sub influența unor episcopi). O anumită influență par a fi avut ideile iudaice și ale musulmanilor despre reprezentarea lui Dumnezeu. În virtutea acestui edict, este distrusă reprezentarea lui Hristos de la Halki (Constantinopol), ceea ce o provocat o răzmeriță populară înecată imediat în sânge.

Un edict mult mai radical și mai agresiv este promulgat de Leon Isaurul în 730. Acest edict prevedea nu doar **distrugerea sfintelor icoane, ci și a sfintelor moaște**. Politicii imperiale i **se opun** însă nu doar călugări cu autoritate teologică și duhovnicească din Imperiu - precum *Sfântul Ioan Damaschin* -, ci și *papa Grigorie al III-lea de la Roma*. Drept represalii, împăratul Leon al III-lea confiscă toate bunurile pontificale din Sicilia și Calabria, pe atunci încă teritorii bizantine. A urmat o perioadă de câțiva zeci de ani de prigoană împotriva celor ce cinsteau icoanele, iar calendarul este plin de mărturisitori dina cea vreme.

Dar controversa în sine avea *implicații mai profunde* decât o simplă diferență de perspectivă asupra artei creștine, și anume: *caracterul naturii umane a lui Hristos; atitudinea creștină asupra materiei și adevăratul sens al izbăvirii creștine și al mântuirii întregului univers material*.

Controversa a cunoscut **două perioade mai semnificative**: cea dintâi începe în anul 726, când împăratul Leon al III-lea și-a început ofensiva împotriva icoanelor și durează până în anul 780, când binecredincioasa împărăteasă **Irina** a pus capăt atacurilor iconoclaste. Cea de a doua perioadă începe în anul 815 și ia sfârșit în anul 843, când binecredincioasa împărăteasă **Teodora** a pus capăt definitiv ofensivei iconoclaste.

Sinodul al VII-lea ecumenic a fost convocat de Sf. Împărăteasă Irina la Niceea (partea asiatică a Turciei de azi) **în anul 787**, fiind prezenți 350 de episcopi ortodocși și a fost prezidat de Sf. Tarasie Mărturisitorul, Patriarh al Constantinopolului în acea vreme. Poziția iconodulă (de cinstire a icoanelor) a avut câștig de cauză prin intermediul operei Sfântului Ioan Damaschin (deja trecut la Domnul). El răspundea la acuzațiile iconoclaștilor astfel: *Cu privire la învinovățirea de idolatrie:* ***icoanele nu sunt idoli, ci simboluri****, astfel că, atunci când cineva venerează o icoană, nu se face vinovat de idolatrie. El nu adoră simbolul, ci doar îl venerează. O astfel de închinare nu e adresată lemnului sau culorii sau pietrei, ci persoanei zugrăvite. Astfel, este arătată o oarecare cinstire lucrurilor materiale, dar adorare Îi datorăm doar lui Dumnezeu.*

Sinodul a condamnat iconoclasmul ca erezie și a restabilit cultul sfintelor icoane. A fost ultimul din cele șapte sinoade ecumenice. Sfinții Părinți de la al șaptelea Sinod Ecumenic sunt prăznuiți la 11 octombrie, dacă este o zi de duminică, altminteri în duminica următoare.

Din hotărârile Sinodului VII:

Hotărâm cu toată grija și acrivia: împreună cu imaginea cinstitei și de viață făcătoarei cruci, în sfintele biserici ale lui Dumnezeu să se pună și: cinstitele și sfintele icoane, pictate sau lucrate în mozaic, sau făcute din materii potrivite, pe sfintele vase și veșminte, pe ziduri și scânduri, în case și pe drumuri; icoana Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și a Preacuratei Stăpânei noastre, Sfânta Născătoare de Dumnezeu, ale cinstiților îngeri și ale tuturor sfinților și drepților bărbați. ***Căci cu cât mai des sunt văzute acestea, prin icoane, cu atât mai mult cei care privesc la ele sunt aduși a-și aminti și a iubi prototipurile*** *[icoanelor] și a le da cuvenita sărutare și cinstita închinare; nu cinstirea adevărată, care după credință se cuvine numai dumnezeirii [Sfintei Treimi], ci [tot așa] cum se face cu semnul sfintei și de viață făcătoarei cruci, cu sfintele Evanghelii, și cu toate lucrurile sfinte; întru cinstirea lor se vor face tămâieri și se vor aprinde lumini [lumânări], după evlaviosul obicei al celor de demult. Căci cinstirea [acordată chipului] urcă la prototip și cel care se închină la icoană se închină persoanei zugrăvite în ea.*

CUM SĂ ÎNVĂȚĂM
Rugăciunea lui Iisus (2)

Păr. Mina Dobzeu

Mă adresez, practic și pe scurt, *începătorilor*.

Prima condiție: să fii împăcat cu tine însuți și cu cei din jurul tău.

Cu privire la **loc**, acela este biserica și camera ta, în liniște totală și singurătate.

Cum să ne rugăm? Domnul Iisus zice: rugați-vă neîncetat.

Urmează **partea tehnică**: stăm în genunchi sau pe un scăunel (înălțimea de circa 30 cm) și începem să rostim Rugăciunea lui Iisus, rar, în ritmul inimii. Astfel: „Doamne-Iisuse-Hristoase-Fiul lui Dumnezeu-miluiește-mă-pe-mine-păcătosul!". Zicem rar, cu căință și smerenie, căci suntem păcătoși, concentrându-ne numai pe aceste cuvinte, pe care le zicem cu înțelegere și nu ne gândim la nimic altceva, nici la bune, cu atât mai puțin la cele rele. În timpul practicării rugăciunii încetează orice mișcare.

Durata exercițiului pentru începători este de 10-15 minute.

Efectul: se cultivă voința de-a ne învăța să stăm în relație cu Dumnezeu, ne dă tărie sufletească, se face simțită lucrarea harului dumnezeiesc care ne încinge cu putere de sus.

Ne despătimim, adică ne izbăvim de vicii și patimi, de imaginea păcatelor ce persistă în minte și simțuti.

După exercițiul de rugăciune zilnică, în cursul zilei, ori de câte ori ne vom aduce aminte (și să ne silim prin diferite mijloace să ne aducem aminte mereu), vom zice rugăciunea. Iar când ne vom ruga din Psaltire sau Acatistier, să ne rugăm cu toată inima, ca astfel să pogorâm mintea în inimă.

Această practică se recomandă fiecărui creștin care vrea să se mântuiască. Nimeni să nu zică: *„Nu încep pentru că nu voi putea realiza acestea sută la sută."* Dumnezeu te va primi și cu 60%, și cu 30%, și cu mai puțin!

Mintea omenească a inventat multe lucruri, arme ucigătoare, tancuri, avioane și atomul, ca urgia războaielor să nimicească sute de mii de vieți omenești și tot ce s-a clădit. Știința, cultura în această epocă a fost și este în slujba omului pământesc, și nu în slujba Celui de sus, pentru care motiv a suferit și suferă lumea. Nu avem lipsă de știință, de cultură, dar avem lipsă de Hristos, de mântuire, de libertatea trupească și sufletească.

EPISCOPUL MĂRTURISITOR NICOLAE POPOVICI